

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Adnotationes || Et Meditationes || In Evangelia Qvae || In
Sacrosancto Mis-||sae Sacrificio || Toto Anno || Legvntvr;||**

Nadal, Gerónimo

Antuerpiæ, M. D. XCV.

Cæna legalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78158)

FERIA QVINTA MAIORIS

HEBDOMADÆ.

Cœna legalis.

MATTH. XXVI. MAR. XIII. LVC. XXII. IOAN. XIII.

ANNO XXXIII.

In lxxvi. imaginem adnotatiuncula.

lxxvi.

100.

A. IESVS mittit Petrum & Joannem in urbem ad
quendam, ut Pascha parent.
B. Perueniunt ad portam.

C. Obuium hominem secuti veniunt in montem Sion.
D. Astat agnus, &c Paratur Pascha.
E. Comedant agnum adhibitis ceremonijs.

MATTH. XXVI. MAR. XIII. LVC. XXII. IOAN. XIII.

Prima autem die azy-
morum
Et a primo die azy-
morum quando Pascha
immolabant,
Venit autem dies azy-
morum in qua necesse
erat occidi Pascha.

acceserunt
discipuli ad IESVM,
ducentes;

dicunt ei discipuli;
Quo vis eamus,
& paremus
tibi ut manduces Pa-
scha?

Vbi vis paremus tibi
comedere Pascha?

At IESVS dixit;

Et a misit duos ex di-
scipulis suis,
& dicit eis;

Et misit Petrum
& Joannem,
dicens;
Euntes parate nobis
Pascha, ut manduce-
mus.
At illi dixerunt;
Vbi vis paremus?
Et dixit ad eos;

Ite in ciuitatem

Ite in ciuitatem, &

occurrat vobis homo
lagenam aquæ baiulās:

sequimini eum;

& quocumque introie-
rit,

Ecce, & introeuntibus
vobis in ciuitatem,
occurrat vobis homo
amphoram aquæ por-
tans;
sequimini eum
in domum in quam
intrat,

MATTH.

MATTH. XXVI. MARC. XIII. LVC. XXII. IOAN. XIII.

ad quendam, & dicite dicite domino domus, & dicetis patrifami-
 ei; lias domus;
 Magister dicit; quia magister dicit; Dicit tibi magister;
 Tempus meum propè
 est:
 apud te facio Pascha
 cum discipulis meis.

Vbi est refectio mea, Vbi est diuersorium,
 vbi Pascha cum disci- vbi Pascha cum disci-
 pulis meis manducem? pulis meis manducem?
 Et ipse vobis demon- Et ipse ostendet vobis
 strabit cœnaculum cœnaculum magnum
 grande stratum; stratum;
 & illic parate nobis. & ibi parate.
 Et abierunt discipuli
 eius, & venerunt in
 ciuitatem
 &
 inuenerunt
 sicut dixerat illis, sicut dixit illis.

Et fecerunt discipuli
 sicut constituit illis
 IESVS,

& parauerunt Pascha. & parauerunt Pascha. & parauerunt Pascha.
 & Vespere autem facto Vespere autem facto
 venit cum duodecim.

ADNOTATIO.

Rasper.
 Burgen.
 Iansen.

A. O Perapretium erit hoc loco si intelligamus, primum quidem Christum manducasse agnum immolatum iuxta legis preceptum quartadecima luna ad vesperam, non iuxta Iudeorum traditionem addititiam quintadecima. Decebat ipso vero die legalis agni augustissima illa Sacramenta consummari, Eucharistia, & immolationis, cum inueniente, tum cruento verissimi agni Christi IESV filij Dei. Hanc igitur cœnam primum impleuit Christus adhibitis legis ceremonijs; dein cœnam communem sumpsit, vbi in paropside simul cum Christo intingit Iudas proditor buccellam: post hanc cœnam discipulorum lauit pedes; postremo cum ad mensam rursus accubissent, sacratissimum Eucharistia & sacramentum instituit & sacrificium, & omnibus dispensauit, & postea intinctum panem dedit Iudæ Iscariotæ. Hæc verò gesta sunt pridie quàm pateretur, hoc est præ-

cedenti nocte, eodem tamen die naturali, qui incipiebat à vespere præcedentis diei, & desinebat in vespere sequentis; ante cuius initium Christus e monte Oliueti, siue malis à Bethania mittit Hierosolymam Petrum & Ioannem ut parent Pascha.

B. Perueniunt Apostoli ad portam urbis, reperiunt, ut illis prædixerat IESVS, hominem, qui lagenam siue amphorâ aquæ, vas aquarium scilicet fictile, ex fonte Siloë, qui sub monte Sion scaturit, in urbem ferebat: is enim obuiam occurrit Apostolis in biuio ad portam auream, quod ille à Septentrione veniebat, Apostoli ab Oriente.

C. Illum hominem sequuti Apostoli veniunt ad domum in montem Sion, patremfamilias conueniunt, accipiunt ab eo liberam facultatem paradi Pascha; ostendit illis cœnaculum grande stratum vbi parent, ad quod undecim gradibus ascenditur; ipsum est longitudine l. pedum, latitudine

indie xxx. lucem recipit ab austro, habet ianuam ab Occidente; illi ad Orientem aula conuenitur, ad quam item decem gradibus ascenditur, quo Spiritus sanctus descendit in Apostolos. Emunt agnum, parant amaras, id est agrestes lactucas, & panes azymos, sternunt mensam, instruunt ignem, omnia ornant ex præscripto ut immoletur agnus, & manducet IESVS cum discipulis Pascha. Extat autem adhuc hoc cenaculum, & aula in monte Sion, quo in loco monasterium habent Fratres ordinis Minorum.

D. Cum venisset cum discipulis IESVS ad cenaculum, subsequente matre & mulieribus, ut immolaretur agnus, eius sanguine aspergunt circumque ianuæ domus postem, & superliminare, asunt agnum Apostoli, ad ritum Pasche comedendi sese accommodant, præcingit Christus tunicam ad renes, calcos induit, tenet baculum manu, nondum sedet ad mensam, sed stat ad comedendum agnum: similiter duodecim Apostoli faciunt; mensa habet agnum, lactucas agrestes, quæ amaræ sunt, & paucos panes azymos. Ex agno immolatio comeditur omnes, sed festinanter, quod indicat præter celeritatem comedendi, quod adfuit, quod sint accincti in lumbis, quod calceati, quod manu teneant baculos. Vide Christi, vide singulorum habitum

externum, qui totus trepidantium est: sed attentius contemplare Christi generosum & excelsum animum, magnanimitè mysteria passionis sue incipientis obire, Apostolorum contrapulsillum atque afflictum. Venerat oppleti metu & trepidatione, quod intelligerent ad mortem venire IESVM; animaduertebant mortem eius illis ceremonijs representari: Christi item animi promptitudo & alacritas illos perturbabat, quem, ut verisimile est, ipsi antea obsecrauerant ne se daret in periculum, ne veniret Hierosolymam, scire ipsum Principum coniurationem in se. Longè aliter Iudas, cuius crudelitas & impietas his rebus augebatur. Maria virgo & mulieres comederunt & ipsa Pascha, id est reliquias ex agno illo immolatio, quod imago capere commodè non potuit: ita enim se attemperabant agnum illum paschalem manducantes, ut tota familia ex vno agno comedere aliquid posset; quæ si non sufficeret ad totius agni consumptionem, adhibebantur vicini. Animaduerte & hic merentes & afflitas mulieres: Mariam tamè matrem Virginem summa animi deuotione & magnanimitate nitètem, filij constantiam imitari. Est autem consentaneum & patrem familias, & eius domesticos ex eodem agno gustasse, siquidem in eadem domo vnus tantummodo agnus immolabatur, vnus Pascha manducabatur.

Lanſper-
gus &c.
Ioan. de
Louanio
in 26. c.
Matr.

Exod. 12

MEDITATIO.

Cv, magne IESV, legem obseruasti caeremoniarum veterum, quas abrogatum veneras? Diuina erant illæ caeremoniæ, ac propterea ante abrogationem obseruandæ, etiam à me, qui veneram non vt legem soluerem, sed vt adimplerem: veni enim vt figuram, in qua posita erat lex, ego perficerem, significatum exhiberem legis, vmbra mea præsentia depellerem. Perfecta hæc legis fuit adimpletio, ab omnibus Sanctis veteris testamenti summis votis desiderata: atque adeo etiam si perfectè illi legem impleverint, erat impletio illa imperfecta; significare enim mei aduentus mysteria, & tota nouæ legis œconomiam profitebantur, præstare non poterant quæ illis caeremonijs significabantur. At ego illas perfectè adimpleui, in signo quidem vt caeremonias, in re verò & representatione significationis, quod illa quæ erant in lege significata, per me, per Apostolos, per Ecclesiam ad iota vsque vnum & apicem expleui omnia.

Attulit mihi caeremoniarum omnium sacramentum obseruatio, nō earum quas vel per errorem, vel ex ambitione & superstitione Pharisæi adiunxerant, singularem animi voluptatem; illius præsertim quam obuii in sacrificio Paschalis agni & estu quo die passus sum, cuius sacrificij, & Paschæ vltimi typici cum mystico coniuncti esum cum discipulis vehementer semper desideravi. Etenim figura ipsa è vestigio coniuncta cum re ipsa est: significabat enim immolatio agni futurum vt immolarer ego; esus, vt daret in cibum; vtrumque autem præstiti: immolabatur agnus & edebatur; ego in conficiendo sacramento me obruli incruentè, & in sacramento me dedi edendum; quæ omnia vim acceperunt à cruce & morte mea. Hæc erant in animo meo cum Pascha typicam manducabam: gaudebam quidem cum viderem impletum meum singulare illud desiderium, sed simul accedebat naturalis quidam timor & tristitia de significatione: discipuli anxij

anxij erāt & trepidi, verentes vt quæ gerebantur, ad mortem Præceptoris sui pertinerent, & quidem proximam. Intelligo, bone IESV, esum agni Paschalis præparationem fuisse Apostolis ad Sacramentū accipiendum, vt toti Synagoga omnes ceremoniæ ad lucem legis tuæ accipiendam. Rectè: audi præterea. Fuit lex quidem spiritalis & sancta, sed ita spiritalis, ita sancta, non quia spiritum ex se haberet & sanctitatem, sed quia significaret metū spiritum & sanctitatem, ex cuius futura plenitudine redundabant in veterē Ecclesiam sui radij meæ lucis. Et quidem qui erant viri sancti in illa vetustate, vbi legē contemplabantur, vbi observabāt, toti erant in me, & in luce Euangelij mei, & in meis mysterijs. Quod si illi tantum spiritum & lucem accipiebant ex umbra, quāta est vestra desidia, si ad lucem ipsam cecutiatis, & quasi ad lucem intermortuam & effoetam aspiciares? quum & supercoelestibus fulgoribus splendat in finitè & efficax sit. Audio, bone IESV: vides tu torporē nostrum & socordiam, adiuua nos, Domine; quæ scis in nobis languere, ea eripe tua virtute atque restaura: & hac consideratione, quam nobis declarasti, illustra animum nostrum, vt sacrosancta mysteria tui sacrificij inveniunt & sacramenti, quæ in Missa conficiuntur, intelligamus, & adoremus, & fructuosè recipiamus ad gloriam nominis tui sempiternam. Sed zelus me subit veritatis tuæ: quū hac au-

dio & dico. Quis enim hæreticorum ferat nō insipientiam dico, sed effrenatam insaniam? quibus non satis est si ab Ecclesia Catholica recedāt, nisi etiam ad Iudaismum deficiant: quod qui facit, planè te negat, Domine IESV. Hoc facit qui tuū corpus, qui tuum sanguinem, qui te sacrilego ore negant esse in venerabili Sacramento. Significat, inquit, non continet Christum; non re ipsa exhibet, sed significat dumtaxat corpus Christi & sanguinem Eucharistia. Nōne similiter Synagoga credidit? non idem docuit? Significabatur immolatione agni, tua crux, esu, tui corporis esus. Non eras tu moriturus? non aderat corpore præsens? Quid igitur omnium hominum deploratissimi agunt? Fiunt Iudæi, deficiunt ad Synagoram. Vtinam excindantur qui ita insaniunt, cum alia omnium hæreticorum peste. At nos te profitemur significatum esse per agnū Paschalem, & aliud nihil quàm significatum, sed in sacra Eucharistia non significari solum, sed esse præsentem te verè, realiter, & substantialiter. Da nobis, benigne IESV, significationem intelligere veritatis tuæ legis & ceremoniarum, vt signum veritatis, non ipsam veritatem: hanc verò sensibus nostris spiritalibus insinua, & cordibus imprime; vt te in æternum in tantis tuis donis laudemus, adoremus, & superexaltemus in sæcula. Amen.

COENA

